

Důvody vyloučení z vykonávání úkonů trestního řízení

Ustanovení § 30 odst. 1 tr. řádu o důvodech vyloučení z vykonávání úkonů trestního řízení stojí na zásadě, podle které tyto důvody mohou být výsledkem jen osobního vztahu konkrétního soudce, státního zástupce, vyšetřovatele či policejního orgánu k určitým osobám na trestním řízení zúčastněným nebo k věci samotné

Ustanovení § 30 odst. 1 tr. řádu o důvodech vyloučení z vykonávání úkonů trestního řízení stojí na zásadě, podle které tyto důvody mohou být výsledkem jen osobního vztahu konkrétního soudce, státního zástupce, vyšetřovatele či policejního orgánu k určitým osobám na trestním řízení zúčastněným nebo k věci samotné. Má-li důvod k vyloučení spočívat ve vztahu k projednávané věci, ze všech rozhodujících okolností musí být jednoznačně patrné, že zde takový vztah skutečně existuje, ale samotný vnitřní pocit soudce, státního zástupce, vyšetřovatele či policejního orgánu v tomto směru nepostačuje, třebaže i on může být podkladem – ovšem jen vedle dalších objektivně zjištěných skutečností – k důvodnému závěru o tom, že jejich nežádoucí vztah k věci zde skutečně je. Navíc důvodem podjatosti není jakýkoli vztah k projednávané věci, nýbrž musí jít o vztah takového charakteru, který objektivně i subjektivně brání soudci, státnímu zástupci, vyšetřovateli či policejnímu orgánu přistupovat k věci nezáujatě a rozhodovat nestranně a spravedlivě, čímž vyvolává oprávněné pochybnosti o jejich nepodjatosti.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 6.6.2000, sp.zn. 5 Tz 113/2000)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci stížnosti pro porušení zákona, podané proti pravomocnému usnesení krajské státní zástupkyně v Hradci Králové ze dne 21. 2. 2000 sp. zn. KZv 323/97 v trestní věci vedené u Policie České republiky, Krajského úřadu vyšetřování v Hradci Králové pod ČVS: KVV-44/20-97, a rozhodl podle § 268 odst. 2 a § 269 odst. 2 tr. řádu tak, že pravomocným usnesením krajské státní zástupkyně v Hradci Králové ze dne 21. 2. 2000 sp. zn. KZv 323/97 byl porušen zákon v ustanovení § 30 odst. 1 tr. řádu v neprospěch obviněných Ing. M. H., Ing. J. Ch., M. P., Ing. P. Š., Ing. L. Š., Ing. M. V., L. P., Ing. A. M., Ing. J. T., PaedDr. V. D. a Ing. P. K. Nejvyšší soud České republiky výše uvedené usnesení zrušil a zrušil i též všechna další rozhodnutí, která na zrušené usnesení obsahově navazují, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo jeho zrušením, pozbyla podkladu.

Z odůvodnění:

Vyšetřovatelem Policie České republiky, Krajského úřadu vyšetřování v Hradci Králové bylo od 5. 3. 1997 postupně sděleno obvinění Ing. M. H. a spol. pro rozsáhlou hospodářskou a majetkovou trestnou činnost. Dne 30. 9. 1998 podal tehdejší náměstek krajského státního zástupce v Hradci Králové JUDr. V. K. u Krajského soudu v Hradci Králové obžalobu na obviněného Ing. M. H. pro trestné činy zneužití informací v obchodním styku podle § 128 odst. 2, odst. 4 tr. zák., zpronevěry

podle § 248 odst. 1, odst. 4 tr. zák. a maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a) tr. zák., kterých se měl dopustit jako člen zločinného spolčení podle § 43 tr. zák.; na obviněného Ing. J. Ch. pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, odst. 4 tr. zák., jehož se měl dopustit jako člen zločinného spolčení podle § 43 tr. zák.; na obviněného M. P. pro trestný čin účasti na zločinném spolčení podle § 163a odst. 1 tr. zák.; na obviněného Ing. P. Š. pro trestný čin účasti na zločinném spolčení podle § 163a odst. 1 tr. zák.; na obviněného Ing. L. Š. pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, odst. 4 tr. zák., jehož se měl dopustit jako člen zločinného spolčení podle § 43 tr. zák., a na obviněného L. P. pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, odst. 4 tr. zák., jehož se měl dopustit jako člen zločinného spolčení podle § 43 tr. zák.

Trestné činnosti se podle obžaloby měli obvinění dopustit tím, že Ing. M. H. nejpozději ve druhé polovině roku 1995 pojal záměr využít svých zkušeností a schopností v oblasti kapitálového trhu a za součinnosti spoluobviněných Ing. J. Ch., M. P., Ing. P. Š., Ing. L. Š., Ing. M. V. a L. P. a obchodních společností, které svou osobou přímo a prostřednictvím spoluobviněných nepřímo ovládal, využít poptávky po lukrativních akcích z portfolia akciových společností VIF T. a M., tyto společnosti ovládnout, jejich portfolia bez ohledu na zájmy těchto společností postupně převést na společnosti ovládané a zvláště k tomuto účelu personálně obsazené spoluobviněnými a dalšími osobami, a to s minimálními náklady, s cílem v závěru odčerpat zisk prostřednictvím svých a ovládaných společností ve prospěch svůj a spoluobviněných, a proto k realizaci tohoto záměru nejprve zajistil personální propojení společností K.B., a. s., IFM, a. s., IFM M., a. s., G., a. s., IF M., a. s., VIF T., a. s., C. I., s. r. o., S. BD, F., a. s., nechal zčásti rozpracovat zejména Ing. M. V. své záměry do konkrétních kroků a společně s Ing. M. V. a L. P. celý postup řídil, přičemž měli společně poškodit investiční fond T. a jeho akcionáře a investiční fond M. a jeho akcionáře o částku mnoha set milionů Kč.

Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 3. 1999 sp. zn. 4 T 116/98 byla předmětná trestní věc podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. řádu vrácena státnímu zástupci k došetření. Uvedené usnesení napadl stížností státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové a Vrchní soud v Praze svým usnesením ze dne 25. 5. 1999 sp. zn. 12 To 57/99 podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu stížnost zamítl.

Usnesením vyšetřovatele Policie České republiky, Krajského úřadu vyšetřování v Hradci Králové ze dne 27. 8. 1999 ČVS: KVV-44/20-97 byla s trestní věcí obviněných Ing. M. H., Ing. J. Ch., M. P., Ing. P. Š., Ing. L. Š., Ing. M. V. a L. P. podle § 23 odst. 3 tr. řádu s odkazem na ustanovení § 20 odst. 1 tr. řádu spojena trestní věc Ing. A. M., Ing. J. T., PaedDr. V. D. a Ing. P. K., kteří jsou vyšetřovatelem téhož úřadu vyšetřování stíháni pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, odst. 4 tr. zák., jehož se měli dopustit formou pomoci ve smyslu ustanovení § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. Uvedené usnesení napadli obvinění stížnostmi, o kterých rozhodl státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové tak, že je svým usnesením ze dne 27. 9. 1999 sp. zn. KZv 323/97 podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu zamítl.

V dané trestní věci vystupoval od března 1997 jako obhájce obviněných Ing. M. H. a Ing. J. Ch. advokát JUDr. K. B., který byl dne 15. 1. 1999 jmenován vrchním státním zástupcem v Praze a vzhledem k tomu se usnesením ze dne 18. 1. 1999 sp. zn. II VZt 196/97 podle § 31 odst. 1 tr. řádu z důvodů uvedených v ustanovení § 30 odst. 1 tr. řádu vyloučil z vykonávání úkonů trestního řízení proti obviněným Ing. M. H. a spol.

Následně nejvyšší státní zástupkyně usnesením ze dne 12. 3. 1999 sp. zn. 3 NZt 7/97 podle § 25 tr. řádu per analogiam a podle § 8 odst. 3 zákona č. [283/1993](#) Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, trestní věc proti obviněným Ing. M. H. a spol. odňala Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze a přikázala ji Vrchnímu státnímu zastupitelství v Olomouci. V daném případě se jednalo o odnětí a přikázání k výkonu dohledu ve smyslu ustanovení § 9 zákona č. [283/1993](#) Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů. Nejvyšší státní zástupkyně v odůvodnění citovaného usnesení podrobně rozvedla, že Krajské státní zastupitelství v Hradci Králové je i nadále příslušné k provádění dalších úkonů v trestním řízení, jelikož rozhodnutím vrchního státního zástupce v Praze o vyloučení z vykonávání úkonů trestního řízení nedošlo k vyloučení státních zástupců Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové. Nejvyšší státní zástupkyně zdůraznila, že za situace, kdy došlo k odnětí věci Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze, nepřichází v úvahu případný pokyn tohoto státního zastupitelství Krajskému státnímu zastupitelství v Hradci Králové k dalšímu postupu ve věci. Z uvedeného důvodu nebyla změněna zákonná místní příslušnost Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové.

V této souvislosti byla vzata v úvahu i skutečnost, že Nejvyšší soud České republiky usnesením ze dne 11. 2. 1999 sp. zn. 5 Nd 42/99 zamítl návrh předsedy senátu Krajského soudu v Hradci Králové na odnětí předmětné trestní věci Krajskému soudu v Hradci Králové a na její přikázání jinému soudu podle § 25 tr. řádu. Nejvyšší soud České republiky konstatoval, že postupem podle zákona o státním zastupitelství lze zajistit, aby JUDr. K. B. nevykonával jako vrchní státní zástupce ani jím řízené Vrchní státní zastupitelství v Praze žádný vliv v dané trestní věci. S ohledem na tuto skutečnost podle Nejvyššího soudu České republiky nic nebrání Krajskému státnímu zastupitelství v Hradci Králové v zastupování obžaloby před Krajským soudem v Hradci Králové.

U Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové vykonával dozor nad přípravným řízením do 30. 4. 1999 tehdejší náměstek krajského státního zástupce JUDr. V. K. V období od 1. 5. 1999 do 31. 12. 1999 byl JUDr. V. K. podle § 20 zákona č. [283/1993](#) Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, dočasně přidělen k Nejvyššímu státnímu zastupitelství v Brně a dozor nad přípravným řízením převzal státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové JUDr. J. V. Z pokynu krajské státní zástupkyně v Hradci Králové státní zástupce JUDr. J. V. dne 20. 1. 2000 předal výkon dozoru zpět JUDr. V. K. K dalšímu pokynu krajské státní zástupkyně v Hradci Králové ze dne 7. 2. 2000 její náměstek dne 11. 2. 2000 odňal předmětnou trestní věc JUDr. V. K. a opět ji předal JUDr. J. V. V období od 20. 1. 2000 do 11. 2. 2000 nebyl JUDr. V. K. v dané trestní věci prakticky nijak činný, když pouze dne 7. 2. 2000 zaslal Vrchnímu státnímu zastupitelství v Olomouci stručnou zprávu o aktuálním stavu trestního řízení.

Dne 21. 2. 2000 vydala krajská státní zástupkyně v Hradci Králové pod sp. zn. KZv 323/97 usnesení, kterým se podle § 31 odst. 1 tr. řádu a z důvodů uvedených v ustanovení § 30 odst. 1 tr. řádu vyloučila z vykonávání úkonů trestního řízení v trestní věci obviněných Ing. M. H. a spol. Uvedené usnesení nabylo právní moci ve vztahu ke všem obviněným v období od 3. 3. 2000 do 21. 3. 2000, když proti němu nebyla podána stížnost. V odůvodnění tohoto usnesení krajská státní zástupkyně v Hradci Králové uvedla, že byly zjištěny pochybnosti ohledně postupu JUDr. V. K. v souvislosti s dodržováním ustanovení § 24 odst. 1 zákona č. [283/1993](#) Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, a krajská státní zástupkyně v Hradci Králové podala ministru spravedlnosti podnět k posouzení možnosti podání návrhu na kárné řízení proti JUDr. V. K. Jak dále krajská státní zástupkyně v Hradci Králové uvedla, má pochybnosti o jednání JUDr. V. K. a vzhledem k tomu, že jmenovaný státní zástupce mediálně prezentuje její rozhodnutí o převedení dozoru na jiného státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové jako možnou snahu o diskreditaci jeho

osoby a snahu o jeho „odstavení“ z dozoru nad přípravným řízením, má pochybnosti o své možnosti nestranně rozhodovat v dané trestní věci. Současně krajská státní zástupkyně v Hradci Králové argumentuje tím, že se v dané trestní věci již vyloučil z výkonu dohledu její nadřízený vrchní státní zástupce v Praze JUDr. K. B. a předmětná věc byla k výkonu dohledu přikázána Vrchnímu státnímu zastupitelství v Olomouci. I z tohoto důvodu se krajská státní zástupkyně v Hradci Králové domnívá, že je namístě, s přihlédnutím k zásadám objektivit a hospodárnosti trestního řízení, aby nejen výkon dohledu, ale i vlastní dozor nad přípravným řízením v dané trestní věci byl vykonáván státním zastupitelstvím, které je činné v okruhu působnosti Vrchního státního zastupitelství v Olomouci.

Ze sdělení Nejvyššího státního zastupitelství vyplývá, že ke dni 31. 3. 2000 JUDr. V. K. ukončil pracovní poměr státního zástupce.

Proti citovanému usnesení krajské státní zástupkyně v Hradci Králové podal ministr spravedlnosti ve prospěch i v neprospěch všech obviněných stížnost pro porušení zákona. Podle jeho názoru jím byl ve prospěch i neprospěch obviněných Ing. M. H., Ing. J. Ch., M. P., Ing. P. Š., Ing. L. Š., Ing. M. V., L. P., Ing. A. M., Ing. J. T., PaedDr. V. D. a Ing. P. K. porušen zákon v ustanoveních § 30 odst. 1 tr. řádu a § 31 odst. 1 tr. řádu.

V odůvodnění stížnosti pro porušení zákona ministr spravedlnosti popsal dosavadní průběh řízení proti obviněným v projednávané věci, poukázal na obsah odůvodnění napadeného rozhodnutí i na obsah citovaných zákonných ustanovení a vyslovil nesouhlas se závěry krajské státní zástupkyně v Hradci Králové. Ministr spravedlnosti zdůraznil, že krajská státní zástupkyně v Hradci Králové dosud neučinila v předmětné trestní věci žádný úkon, když přikázání věci k výkonu dozoru nebo odnětí věci státnímu zástupci JUDr. V. K. a její přidělení jinému státnímu zástupci, obdobně jako podnět k zahájení kárného řízení s JUDr. V. K. nejsou úkony v trestním řízení a nebyly učiněny podle trestního řádu. Podle názoru ministra spravedlnosti se jedná výlučně o realizaci oprávnění krajské státní zástupkyně jako vedoucího pracovníka krajského státního zastupitelství ve smyslu ustanovení § 11, resp. § 29 zákona č. [283/1993](#) Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů. Realizaci svých oprávnění krajská státní zástupkyně v Hradci Králové neprojevila žádný poměr k předmětné trestní věci nebo k osobám uvedeným v ustanovení § 30 odst. 1 tr. řádu, a tudíž její obava z případných pochybností, týkající se možných budoucích úkonů, je naprosto nedůvodná.

Podle přesvědčení ministra spravedlnosti důvodem podjatosti (a tedy i vyloučení se z vykonávání úkonů trestního řízení) nemůže být v žádném případě „mediální kampaň“, kterou krajská státní zástupkyně v Hradci Králové navíc ani žádným způsobem neobjektivizovala. Ministr spravedlnosti upozornil též na skutečnost, že JUDr. V. K. přestal v dané trestní věci vykonávat dozor již dne 30. 4. 1999 a v současné době už nepracuje v rezortu státního zastupitelství.

Jak se dále ve stížnosti pro porušení zákona uvádí, s rozhodnutím o vyloučení se krajské státní zástupkyně v Hradci Králové nemůže být v žádném případě spojována zásada hospodárnosti trestního řízení, když vlastní trestní spis tvoří do současné doby 27 svazků a dozorový spis 11 svazků, a případné studium spisových materiálů státním zástupcem činným u státního zastupitelství v obvodu působnosti Vrchního státního zastupitelství v Olomouci by bylo v naprostém rozporu se zásadou hospodárnosti trestního řízení, protože tato doba by výrazně překročila i dobu řízení o stížnosti pro porušení zákona.

Pokud dále krajská státní zástupkyně v Hradci Králové argumentuje tím, že se ve věci již dříve vyloučil vrchní státní zástupce v Praze JUDr. K. B., ministr spravedlnosti k tomu připomenul usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 11. 2. 1999 sp. zn. 5 Nd 42/99, z něhož vyplývá, že uvedená skutečnost nemůže mít žádný vliv na zastupování obžaloby státním zástupcem Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové před Krajským soudem v Hradci Králové.

S přihlédnutím ke shora uvedeným skutečnostem nemá ministr spravedlnosti žádné pochybnosti o tom, že objektivně neexistují obavy, které by krajské státní zástupkyni v Hradci Králové bránily v dané trestní věci do budoucna objektivně rozhodovat. V žádném případě totiž nelze připustit, aby odnětí konkrétního trestního spisu vedoucím státním zástupcem určitému státnímu zástupci a jeho předání jinému státnímu zástupci téhož státního zastupitelství mělo za následek zpochybnění objektivního rozhodování vedoucího státního zástupce v takové trestní věci. Dále ministr spravedlnosti zdůraznil, že státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové JUDr. J. V. v dané trestní věci vykonává fakticky dozor nad přípravným řízením od 1. 5. 1999, což je podstatné pro kvalifikované zastupování státu v této trestní věci, zejména s ohledem na její výjimečný rozsah a složitost.

Ministr spravedlnosti proto v závěru stížnosti pro porušení zákona navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že usnesením krajské státní zástupkyně v Hradci Králové ze dne 21. 2. 2000 sp. zn. KZv 323/97 byl ve prospěch i neprospěch obviněných Ing. M. H., Ing. J. Ch., M. P., Ing. P. Š., Ing. L. Š., Ing. M. V., L. P., Ing. A. M., Ing. J. T., PaedDr. V. D. a Ing. P. K. porušen zákon v ustanoveních § 30 odst. 1 tr. řádu a § 31 odst. 1 tr. řádu a aby podle § 269 odst. 2 tr. řádu zrušil citované usnesení krajské státní zástupkyně v Hradci Králové.

Nejvyšší soud České republiky na podkladě podané stížnosti pro porušení zákona přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. řádu správnost výroku napadeného rozhodnutí, jakož i příslušnou část řízení, jež mu předcházelo, a zjistil, že zákon porušen byl v neprospěch všech obviněných, a to v podstatě v těch směrech a z těch důvodů, jak uvádí stížnost pro porušení zákona. K tomuto závěru dospěl Nejvyšší soud na základě následujících skutečností:

Podle § 30 odst. 1 tr. řádu platí, že z vykonávání úkonů trestního řízení je vyloučen soudce nebo přísedící, státní zástupce, vyšetřovatel a policejní orgán, u něhož lze mít pochybnosti, že pro poměr k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, k jejich obhájcům, zákonným zástupcům a zmocněncům, nebo pro poměr k jinému orgánu činnému v trestním řízení nemůže nestranně rozhodovat. Úkony, které byly učiněny vyloučenými osobami, nemohou být podkladem pro rozhodnutí v trestním řízení. Ustanovení § 30 odst. 2 a 3 tr. řádu pak upravují další důvody vyloučení orgánů činných v trestním řízení, které však v posuzovaném případě nepřicházejí v úvahu.

Napadené usnesení krajské státní zástupkyně v Hradci Králové podle názoru Nejvyššího soudu nemůže obstát z toho důvodu, že je založeno na skutečnostech, s nimiž zákon v citovaném ustanovení nespojuje pochybnosti o způsobilosti státní zástupkyně nestranně rozhodovat. Pokud krajská státní zástupkyně vyvozovala existenci takových pochybností z toho, jakým způsobem prezentoval jí podřízený státní zástupce její rozhodnutí o vykonávání dozoru v projednávané věci, je třeba především upozornit, že v době vydání napadeného rozhodnutí již tento státní zástupce ve věci dozor nevykonával. Proto nepatřil do okruhu osob uvedených v § 30 odst. 1 tr. řádu, vůči nimž musí mít orgán činný v trestním řízení takový poměr, který je způsobilý vyvolat důvodné pochybnosti o

možnosti nestranně rozhodovat. Jakýkoli poměr k jiným osobám neuvedeným v citovaném ustanovení, které nejsou na věci zúčastněné, tedy nemůže zakládat důvod k podjatosti orgánu činného v trestním řízení. Vzhledem k tomu nemá z hlediska případné podjatosti krajské státní zástupkyně žádný význam ani skutečnost, že podala ministru spravedlnosti podnět k posouzení možnosti učinit návrh na kárné řízení proti JUDr. V. K.

V projednávaném případě Nejvyšší soud neshledává důvod k vyloučení krajské státní zástupkyně ani v jejím případném poměru k této věci. Dosud v ní totiž učinila pouze úkony organizační povahy, když rozhodla o tom, který státní zástupce bude v této věci vykonávat dozor ve smyslu § 174 a § 175 tr. řádu, resp. rozhodla o změně v osobě státního zástupce vykonávajícího takový dozor. Krajská státní zástupkyně však sama neučinila ve věci žádný procesní úkon podle trestního řádu, tj. úkon dozoru či jiný podobný úkon, kterým by projevila poměr k předmětné věci. Navíc by samotná aktivita krajské státní zástupkyně v uvedeném směru (např. v podobě provedení konkrétního procesního úkonu) nestačila k tomu, aby u ní vznikl poměr k věci předpokládaný ustanovením § 30 odst. 1 tr. řádu, ale muselo by jít o bližší vztah krajské státní zástupkyně k věci vyplývající např. z jejího zájmu na výsledku projednání věci, z její účasti nebo účasti osob jí blízkých na stíhané trestné činnosti, z postavení svědka ve věci apod. Nic takového však zjištěno nebylo, nevyplývá to ze spisu a ani z napadeného rozhodnutí krajské státní zástupkyně. Ostatně krajská státní zástupkyně svůj údajný poměr k věci dovozuje výlučně přes osobu JUDr. V. K., který – jak bylo výše uvedeno – ve věci v době rozhodnutí již nebyl činný a nyní dokonce už ani není státním zástupcem. Navíc, jak je správně poukazováno ve stížnosti pro porušení zákona, krajská státní zástupkyně v Hradci Králové ve svém usnesení nijak nekonkretizovala, v čem měla spočívat nežádoucí aktivita JUDr. V. K., označená jako „mediální kampaň“, přičemž o její existenci nejsou ve spise žádné důkazy.

Nejvyšší soud České republiky připomíná, že ustanovení § 30 odst. 1 tr. řádu o důvodech vyloučení z vykonávání úkonů trestního řízení stojí na zásadě, podle které tyto důvody mohou být výsledkem jen osobního vztahu konkrétního soudce, státního zástupce, vyšetřovatele či policejního orgánu k určitým osobám na trestním řízení zúčastněným nebo k věci samotné. Má-li důvod k vyloučení spočívat ve vztahu k projednávané věci, ze všech rozhodujících okolností musí být jednoznačně patrné, že zde takový vztah skutečně existuje, ale samotný vnitřní pocit soudce, státního zástupce, vyšetřovatele či policejního orgánu v tomto směru nepostačuje, třebaže i on může být podkladem – ovšem jen vedle dalších objektivně zjištěných skutečností – k důvodnému závěru o tom, že jejich nežádoucí vztah k věci zde skutečně je. Navíc, jak již bylo zmíněno, důvodem podjatosti není jakýkoli vztah k projednávané věci, nýbrž musí jít o vztah takového charakteru, který objektivně i subjektivně brání soudci, státnímu zástupci, vyšetřovateli či policejnímu orgánu přistupovat k věci nezaujatě a rozhodovat nestranně a spravedlivě, čímž vyvolává oprávněné pochybnosti o jejich nepodjatosti. Neexistuje-li tedy v posuzovaném případě uvedený nežádoucí vztah krajské státní zástupkyně v Hradci Králové k věci obviněných Ing. M. H. a spol., je její povinností postupovat odpovědně a objektivně (§ 24 odst. 1 zákona č. [283/1993](#) Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Napadené rozhodnutí krajské státní zástupkyně v Hradci Králové neobstojí ani z hlediska zásad objektivní a hospodárnosti řízení, kterými je v něm argumentováno, ačkoli pro existenci důvodů k jejímu vyloučení nejsou rozhodující. Jak již bylo uvedeno, krajská státní zástupkyně dosud ve věci nečinila žádné procesní úkony a o nepodjatosti státního zástupce, který nyní ve věci vykonává dozor, nevznikly žádné pochybnosti, proto mu nic nebrání, aby i nadále postupoval při výkonu dozoru nezaujatě a aby mohl ve věci objektivně rozhodnout. Se zásadou hospodárnosti řízení je napadené rozhodnutí krajské státní zástupkyně přímo v rozporu, neboť tím, že rozhodla o svém vyloučení, zároveň způsobila důsledek předpokládaný ustanovením § 8 odst. 3 zákona č. [283/1993](#) Sb., o

státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, tj. nutnost, aby příslušné vrchní státní zastupitelství rozhodlo o přikázání věci jinému krajskému státnímu zastupitelství. Takový důsledek je však s ohledem na výjimečný rozsah a složitost věci z hlediska hospodárnosti řízení nepřijatelný, neboť by znamenal zbytečné prodloužení řízení, které je i tak časově velmi náročné.

Protože Nejvyšší soud nezjistil namítaný ani žádný jiný důvod k vyloučení krajské státní zástupkyně v Hradci Králové z vykonávání úkonů trestního řízení v posuzované věci, nezbylo, než z podnětu stížnosti pro porušení zákona podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovit, že napadeným usnesením byl porušen zákon, a to jen v ustanovení § 30 odst. 1 tr. řádu. Jde o ustanovení, na němž bylo založeno usnesení krajské státní zástupkyně o jejím vyloučení se z vykonávání úkonů trestního řízení, když důvody v něm uvedené dány nebyly. K porušení zákona došlo pouze v neprospěch všech obviněných, protože s ohledem na zmíněný důsledek napadeného rozhodnutí spojený s nutností věc přikázat jinému státnímu zastupitelství (§ 8 odst. 3 zákona č. [283/1993](#) Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů) by došlo k neodůvodněným průtahům ve věci, které jsou v rozporu se zásadou rychlosti řízení (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, § 2 odst. 4 tr. řádu). Vzhledem k uvedeným skutečnostem pak Nejvyšší soud podle § 269 odst. 2 tr. řádu zrušil napadené usnesení krajské státní zástupkyně v Hradci Králové a zrušil i případná další rozhodnutí, která by na zrušené usnesení obsahově navazovala, pokud by jeho zrušením pozbyla podkladu. Již samotným tímto zrušením byl odstraněn nezákonný stav, aniž bylo třeba činit rozhodnutí nové či přikazovat věc k novému projednání a rozhodnutí.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Uznání a výkon rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie](#)
- [Obchodování s lidmi](#)
- [Nahlédnutí do policejního spisu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpor](#)
- [Právo EU \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Projednání podmíněného propuštění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Nevypořádání se s návrhem na položení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU dovolacím soudem](#)
- [Zabezpečovací detence \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Podílnictví](#)
- [Advokátní tarif](#)